

ולעשות מן הריק שלו (SO) את עצם הווייתו. האנורקסיה היא דוגמה לכך כהפרעה של הניכור: הריק אליו היא מגיעה הוא התענגות צרופה של האובייקט לא-כלום.

באופן כללי מוצא הסובייקט בפנטזמה "הוויה שאינה עשויה מדיבור"² במילים אחרות הוויה מנותקת מן ההיכוס המסמנת. נשאת אחדות מדומה, חומקת מן הפיצול, מנטיחה הוויה זו לסובייקט את וודאות זהותו לעצמו. זו הוויה של הסובייקט המוחזרת אל רכיב ההתענגות שלו – זוהו אומר כאובייקט *a*.

הוא אשר נחשף באפקט המועקה. הוא גם אשר ממומש באקט בטרהרתו: הסובייקט חדל להיות מיוצג על ידי המסמן על מנת להצטמצם לחתך של הצייה. במובן זה, ההתאבדות היא האקט המושלם, האקט ללא-חזור, האקט המוחלט. הסובייקט עובר אל וודאותו של מסמן ממומש ללא שארית. מקובע אל זהות אחדה, הוא מצטרף ללא תקנה אל מצב ה *זה*. הודאות המוחלטת המושגת באופן זה שווה גם לשיום. כנייים של דברים הוא האקט במלא מובן המילה: לומר מה יש, להורות עליו. האקט גם מתרחש על רקע מה שאינו – כלומר האקט המיני שהיה יוצר יחס. לודאות האקט יש אם כן כתנאי אי הודאות של הזהות המינית שהיא בלבה של הניחוחה. האובייקט *a* הוא שם הנדמה בעל ערך של התענגות המקדד את הסובייקט ומספק לו וודאות מה באשר להווייתו.

גירוש הודאות: הסינטום

בניגוד לסימפטום המערב את הסובייקט באמונתו בלא מודע, הסינטום הוא דעת-עשות עם ההתענגות כבלתי ניתנת לאנליזה. "התענגות אטומה"³, בלתי ניתנת לצמצום למובן, אין הסינטום תצורה של הלא מודע: בו מנשל הסובייקט את עצמו. הסינטום הוא חלק החילוף של הסובייקט של המסמן, אך גם התנתקותו של הסובייקט מסדר הייצוג המסמן. בכך, הסינטום הוא א-סובייקטיבי. יעילותו היא מן הסדר המאפשר פעולה. זוהי הפרגמטיות של הסובייקט המנותק מן הלא מודע. הסינטום ממוקם מעתה לודאות הסובייקטיבית המתחזה – ניתן לומר – לרגע מכריע המקים את הסובייקט מהיכוסו המסמנת. בהיותו ללא סובייקט, השפעתו אינה נחווה. זוהי עבודה. מקרי, מקור באמנות. השימוש בו הוא מעשי: פרקטיקה של התענגות. הוא היפור [קונטרפונקט] לעבודה האנליטית שהוא מהווה את המחבר [suture] שלה. כי הודאות היא זו אותה מכניס השיח לעבודה, במטרה לייצר אפקט של וודאות מאושרת באקט מסכם זה של אנליזה שהיא הפאס. האתגר הוא גם לייצר את הפתרון הסינטומטי בעל הערך הפרגמטי המיוחד לכל אחד. כאלה הם שני האופנים דרכם מתאמץ השיח האנליטי – כשהוא מטעים [articule] נדמה וסינטום בתשובה להתענגות הבלתי אפשרית – בהפוך לשיח האדון, שיעילותו היא בייצור סובייקט מזוהה, מאושרר בשעבודו אל המסמן-אדון.

תרגום: נחמה גסר

² מילר ז'א, "האוריינטציה הללאקאיניאנית מן הסמפטום אל הפנטזמה וחזרה", הוראה במסגרת המחלקה לפסיכואנליזה של אוניברסיטת פאריז VIII, שיעור מן ה 16 במרץ 1983, ליל פוריס.

³ ל'אקאן ז', "ג'ויס הסמפטום", Autres écrits' paris, Seuil, 2001, p. 570.